

OBSAH

O autorovi	IX
Úvod	X
1 Obce a jejich sociálně vyloučené lokality	1
1.1 Sociální vyloučení a sociálně vyloučené lokality	2
1.1.1 Koncept sociálního vyloučení	2
1.1.2 Dimenze sociálního vyloučení	5
1.1.3 Exkluzivní a inkluzivní společnost	9
1.1.4 Koncept kultury chudoby	11
1.1.5 Sociálně vyloučené lokality	13
1.1.6 Pierson a stavební kameny sociálního začleňování	19
1.2 Otázka etnicity vnímané a připisované	22
1.3 Integrace a její dimenze	24
1.3.1 Strukturální dimenze integrace	26
1.3.2 Kulturní dimenze integrace	29
1.3.3 Interaktivní dimenze integrace	30
1.3.4 Identifikační dimenze integrace	31
1.4 Alternativy integrace	32
1.4.1 Asimilace	32
1.4.2 Segregace	34
1.4.3 Marginalizace	35
1.5 Obecní politika vůči sociálně vyloučeným lokalitám	35
2 Úspěšnost naplňování cílů programů zaměřených na integraci obcí a jejich sociálně vyloučených lokalit	39
2.1 Naplňování cílů jako výsledek	40
2.2 Naplňování cílů jako proces	42
3 Faktory integrace obcí a jejich sociálně vyloučených lokalit	47
3.1 Strukturální faktory	49
3.1.1 Sociální struktura regionu	49
3.1.2 Státní politika	52
3.2 Systémové faktory	55
3.2.1 Politika na úrovni obcí	55
3.2.2 Sociální dumping	58
3.2.3 Veřejné mínění	59
3.3 Individuální faktory	60

3.3.1	Individuální faktory na straně obyvatel sociálně vyloučených lokalit	60
3.3.2	Individuální faktory na straně obyvatel ostatních částí obce	61
4	Faktory úspěšnosti programu	63
4.1	Konceptualizace faktorů úspěšnosti	64
4.2	Charakteristiky integračního programu jako faktory jeho úspěšnosti	67
4.2.1	Jasně a konzistentní cíle programu	68
4.2.2	Adekvátní teoretický kauzální model vlivu	70
4.2.3	Angažovaní, s programem loajální a kompetentní implementující úředníci	73
4.3	Vnější faktory působící na úspěšnost integračního programu	78
4.3.1	Právně strukturovaný implementační proces	78
4.3.2	Podpora zájmových skupin a politických autorit, politická legitimita programu	80
4.3.3	Stabilita sociálně ekonomických podmínek	85
5	Metody výzkumu	89
5.1	Dílčí výzkumné otázky	89
5.1.1	Koho můžeme označovat za „aktéra programu“ zaměřujícího se na integraci obce a její vyloučené lokality?	90
5.1.2	Formulují autoři programu jeho cíle jazykem integrace nebo jazykem některé z alternativ integrace?	90
5.1.3	Jsou aktéry programu žity integrační cíle nebo cíle, které vycházejí z některé z alternativ integrace?	91
5.1.4	Jaký je obsah kauzálního modelu a byl tento záměrně vytvořen?	91
5.1.5	Je kauzální model vlivu programu adekvátní?	92
5.1.6	Je možné považovat zkoumaný program za úspěšný z hlediska procesu a z hlediska výsledku?	92
5.1.7	Které vnější a vnitřní faktory působí a jak na změnu intenzity a kvality interakcí mezi majoritou a minoritou („jádrem“ a „okrajem“)?	93
5.1.8	Které vnější faktory a jak působí na charakteristiky programu?	93
5.2	Výzkumná metoda	94
5.3	Výzkumné techniky	95
5.3.1	Studium písemných dokumentů	98
5.3.2	Pozorování	99
5.3.3	Rozhovory s aktéry programu	99
5.4	Jednotka zkoumání a jednotka zjišťování	100
5.5	Výzkumný postup, interpretace a anonymita	101

6	Případové studie integračních programů tří obcí	105
6.1	Obec Alfa	105
6.1.1	Aktéři seskupení kolem starosty	106
6.1.2	Integrační jazyk starosty Alfy	107
6.1.3	Žité cíle aktérů programu: přes inkluzi k integraci	109
6.1.4	Kauzální model: práce, bydlení, role starosty a veřejného prostoru	110
6.1.5	Adekvátnost kauzálního modelu	113
6.1.6	Úspěšnost programu	114
6.1.7	Vnější faktory působící na úspěšnost programu v Alfě aneb odolávání „jakobysmu“	116
6.1.8	Vnější faktory působící na charakteristiky samotného programu v Alfě	119
6.1.9	Shrnutí	120
6.2	Obec Beta	122
6.2.1	Skladba aktérů aneb „v Betě je všechno o politice“	122
6.2.2	Tři různá pojetí cílů v Betě	124
6.2.3	Rozdílnost žitých cílů aktérů	127
6.2.4	Dvě varianty kauzálního modelu aneb Beta rozdělená nejen politicky, ale i etnicky	129
6.2.5	Adekvátnost kauzálního modelu aneb kdo o tu integraci vlastně stojí?	133
6.2.6	Úspěšnost a neúspěšnost aneb neúspěšnost výsledku vede k rezignaci na proces	135
6.2.7	Vliv vnějších faktorů působících na (ne)úspěšnost integračního programu	138
6.2.8	Vliv vnějších podmínek na charakteristiky programu aneb spoléhání na vnější zdroje	142
6.2.9	Shrnutí	144
6.3	Obec Gama	145
6.3.1	Tandem v čele aktérů programu v Gamě	146
6.3.2	Integrační jazyk programu	148
6.3.3	Cíle žité aktéry programu	150
6.3.4	Kauzální model aneb integrační trojnožka	151
6.3.5	Adekvátnost kauzálního modelu	154
6.3.6	Úspěšnost programu aneb vzájemný vztah integrace a inkluze	156
6.3.7	Vliv vnějších faktorů působících na úspěšnost integračního programu	158
6.3.8	Vliv vnějších podmínek na charakteristiky programu	160
6.3.9	Shrnutí	161
6.4	Souhrnná zjištění	164
6.4.1	Aktéři programů	165

6.4.2	Jazyk formulace cílů programu	166
6.4.3	Žité cíle aktérů programu	167
6.4.4	Kauzální model	167
6.4.5	Adekvátnost kauzálního modelu	169
6.4.6	Úspěšnost integračního programu z hlediska procesu a výsledku	169
6.4.7	Vnější faktory ovlivňující úspěšnost integračních programů ...	170
6.4.8	Vliv vnějších faktorů na charakteristiky programů	171
7	Diskuse a doporučení.	173
7.1	Co a jak brání a co napomáhá úspěšnému naplňování cílů místních programů integrace obcí a jejich sociálně vyloučených lokalit?	173
7.1.1	Faktory bránící úspěšnému naplňování cílů integračních programů	173
7.1.2	Faktory napomáhající úspěšnému naplňování cílů integračních programů	176
7.2	Doporučení pro tvorbu a realizaci integračních programů	179
	Závěr	181
	Seznam použité literatury a zdrojů	183
	Věcný rejstřík	189